

Stručni rad

UPUTE ZA DAN PRIRODE

Suzana Pustinek, učiteljica prirodoslovlja, kućanstva i biologije
OŠ Gustava Šiliha Velenje

Sažetak

Zbog pretrpanih nastavnih planova, dijeljenja ocjena, često zaboravljamo na osnovne stvari kao što je važnost uputa za naše učenike. Učitelji vole reći da upute trebaju biti kratke i jasne. Zaista toliko kratke? Kada preuzimamo odgovornost za učenike koje vodimo na dane predviđene za aktivnosti, kao što je dan prirode na livadi uz jezero, posvetiti jedan školski sat uputama za učenike šestih razreda, koji su tek krenuli na predmetnu nastavu, razborita je i mudra odluka.

Ključne riječi: dan prirode, dan aktivnosti, jasnoća uputa, učenici, livada.

1. Uvod

Dan prirode je dan predviđen za aktivnosti na kojemu učenici aktivno i sustavno nadopunjuju i produbljuju teorijsko znanje koje su stekli tijekom redovne nastave. Aktivnosti su osmišljene tako da ih se potiče na samostalno i kritičko razmišljanje, te im se omogućava upoznavanje i usvajanje novih metoda i tehnika istraživačkog rada. Na danima prirode učenici intenzivno doživljavaju prirodu, otkrivaju njezine ljepote, te oblikuju pozitivan odnos prema prirodi, životu, učenju i radu [1]. Učenici su pri stjecanju i učvršćivanju znanja motiviraniji i opušteniji, postavljaju više pitanja, lakše povezuju podatke iz različitih predmeta, a naučene podatke lakše koriste u većem broju životnih situacija. Budući da su planiranje i organizacija dana prirode vezani za sredinu u kojoj se škola nalazi, za utvrđivanje i povezivanje znanja odabrali smo livadu uz Škalsko jezero. Dan prirode Livada proveli smo sa šestim razredima Osnovne škole Gustava Šiliha Velenje.

Slika 1. Promatranje livadskih biljaka

2. PRIPREMA UČENIKA ZA DAN PRIRODE

2.1. Opće upute

Za učinkovitu, optimalnu i sigurnu provedbu dana prirode jako su važne jasne upute koje će učenici dobiti na satu prirode. Ispisane upute učenici stavljaju u mape koje sa sobom nose na dan prirode. Kada se pripremamo za dan prirode Livada, učenike pored ostaloga pitam ima li netko alergiju na pelud, na ubode insekata ili alergiju na sunce. S učenicima koji odgovore potvrdno razgovaram individualno, a po potrebi se konzultiram i s roditeljima. U slučaju težih alergija učenik dan prirode izvodi u drugačijem obliku. Učenicima savjetujem da koriste repelente za zaštitu od krpelja. Dan prirode provodi se pored Škalskog jezera, koje je od naše škole udaljeno 2,4 kilometara. Do jezera idemo pješice, zato učenike upozoravam i na pravila ponašanja u prometu. Budući da je oko jezera, koje je važno rekreacijsko središte za stanovnike Velenja i okolice, uređena pješačka staza, s učenicima ponovimo i pravila ponašanja (pozdravljanje, bez vikanja i sl.). Shvatila sam da s učenicima moram razgovarati i o odjeći i obući prikladnoj za rad na terenu. Svaki put naglašavam da od ruba jezera moraju biti udaljeni najmanje jedan metar. Porazgovaramo također i o zaštiti od sunca (krema za sunce, primjereno pokrivalo za glavu, pijenje vode). Učenici obično postavljaju puno pitanja, pa pojasnimo i sve ostale dileme.

2.2. Primjer uputa za dan prirode

» DAN PRIRODE«

LIVADA

OPĆE UPUTE:

Sutra je tvoj prvi dan prirode, u 6. razredu. Aktivnosti će se odvijati na terenu. Obići ćeš i naučiti puno toga novog i zanimljivog, susrest ćeš i neke ljude. Nemoj zaboraviti da si učenik naše škole i da ujedno predstavljaš i Velenje!

Ponašaj se pristojno, a ako te neka tema bude posebno zanimala, slobodno postavi pitanja!

Dan prirode održat će se na tri lokacije. Do svake lokacije dopratit će te učitelj koji će ti zadati zadatke, zato moraš pažljivo slušati. Na kraju ćeš kod kuće izraditi prirodoslovnu mapu.

Mi učitelji koji organiziramo ovaj dan prirode želimo ti da puno toga naučiš i provedeš lijep dan u prirodi!

UČITELJI:

XY: **TRAVARSTVO**

XY: **POKOŠENE I NEPOKOŠENE LIVADE**

XY: **GRAĐA BILJAKA**

TIJEK AKTIVNOSTI:

6.a pokošene i nepokošene livade, građa biljaka, travarstvo

6.b travarstvo, pokošene i nepokošene livade, građa biljaka

6.c građa biljaka, travarstvo, pokošene i nepokošene livade

Nalazimo se u: 8.00 pred školom

8.00 – 8.20 užina

POLAZAK: 8.20 ispred škole

9.00 – 10.00 prva aktivnost

10.00 – 11.00 druga aktivnost

11.00 – 12.00 treća aktivnost

POVRATAK: 12.30 ispred škole

PRIBOR:

- primjerena obuća,
- tvrda podloga (mapa),
- pribor za pisanje,
- bojice,
- novinski papir,
- listovi A4,
- plastična posuda za čaj,
- metar,
- krema za zaštitu od sunca,
- voda,
- zaštitno pokrivalo

3. Zaključak

Ono što me u mom poslu najviše veseli su iskrice u dječjim očima kada učenicima kažem da ćemo imati dan prirode. Gdje ćemo ići? Što ćemo raditi? Pitanja iz njih samo vrcaju. Moram priznati da na početku svog profesionalnog puta nisam bila svjesna odgovornosti koju preuzimam kada učenike vodim na dan prirode. Sudionici smo u prometu, boravit ćemo na livadi na kojoj ima krpelja i drugih životinja. Bit ćemo uz vodu koja učenike neodoljivo mami. Zato sam odlučila zapisati opće upute za provedbu dana prirode, a na satu prirode, ovisno o sadržaju nadolazećeg prirodoslovnog dana, učenicima objasnim na što trebaju obratiti posebnu pozornost. Budući da su promjene jedina konstanta u našem životu, svjesna sam da ću upute morati dopunjavati i prilagođavati budućim generacijama djece željne znanja.

4. Literatura

[1.] Dnevi dejavnosti (1998). Nacionalni kurikuralni svet in Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje. Dostupno na: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Osnovna-sola/Ucni-nacrti/Drugi-konceptualni-dokumenti/Dnevi_dejavnosti.pdf [Datum pristupa: 18. 7. 2022]